

ATENTAT NA FRANCA FERDINANDA

Vsebina

Povzetek.....	3
Summary	3
Franc Ferdinand.....	4
Priprave na atentat.....	4
Potek atentata.....	4
Aretacija in zapor	5
Viri	6

Povzetek

Atentat se je zgodil 28. junija, na Vidov dan, pred delikateso Moritz Schiller, v kateri je bil atentator Gavrilo Princip čisto slučajno. Pred tem njegov pajdaš želel z granato ubiti Ferdinanda, a jo je voznik opazil in pospešil – eksplodirala je pod naslednjim vozilom. Gavrilo je takoj, ko je zagledal limuzino v kateri sta bila prestolonaslednik in njegova žena, izvlekel pištolo – Fabrique Nationale 1910 – in izstrelil več metkov. 1. strel je smrtno ranil Sofijo in s tem tudi njunega še nerojenega otroka, 2. metek pa je poškodoval vratno arterijo Ferdinanda in je bil zanj usoden. Njegove zadnje besede so bile: »Soferi, srib nicht, du muss für unsere Kinder leben«, kar v prevodu pomeni Sofija, nikar ne umri, živeti moraš za najine otroke. Ta atentat je bil nato povod za 1. svetovno vojno.

Summary

Assassination took place on the 28th of June, on Vidov day, in front of Moritz Schiller deli, in which happened to be the assassinator Gavrilo Princip. Before that, his accomplice wanted to kill Ferdinand with a grenade, but the driver noticed it and accelerated, so the grenade exploded under the next vehicle. Gavrilo immediately pulled out his gun, when he saw the limo, in which were the Crown Prince and his wife. He fired multiple bullets with his Fabrique Nationale 1910. The first shot was a fatal blow to Sofia and her unborn child, but the second shot damaged Ferdinand's neck artery, which killed him. His last words were: »Soferi, srib nicht, du muss für unsere Kinder leben«, meaning Sofia, don't die, you have to life for our children. This assassination lead to World War I.

Franc Ferdinand

Franc Ferdinand se je rodil 18. decembra 1863 v Gradcu. Ker se je njegov oče odpovedal prestolu, je on postal prestolonaslednik. Leta 1900 se je poročil z češko grofico Sodiijo Chotek. Imela sta 3 otroke: Sofijo, Maksimilijana in Ernesta. Ob njuni smrti so bili stari 13, 12 in 10 let.

Priprave na atentat

Atentatorji so bili iz vrst Mlade Bosne. V pripravah jim je pomagal šef srbske obveščevalne službe polkovnik Dragutin Dimitrijević – Apis, ki je bil kasneje na montiranem procesu obtožen priprav atentata na Aleksandra Karađorđevića in usmrčen. Atentatorji (7) so dobili orožje od Črne roke, organizacije Apisa.

Potek atentata

Ob Ferdinandovi predvideni poti je bilo zjutraj razporejenih sedem članov atentatorske skupine. Ko so se peljali mimo glavne policijske postaje, je devetnajstletni Nedeljko Čabrinović vrgel proti avtomobilu v katerem je bil Franc Ferdinand granato. Voznik jo je opazil in pospešil, da je eksplodirala pod kolesjem naslednjega avtomobila.

Ferdinand se je odločil nadaljevati pot, a po spremenjeni

trasi, vendar so o tem pozabili obvesti voznika, zato so po naključju peljali mimo delikatese Moritz Schiller, v kateri je bil Gavrilo Princip. Ko so voznika le obvestili da niso na pravi poti, je on želel limuzino obrniti, a takrat jih je zagledal Princip. Nemudoma je izvlekel

pištolo in sprožil nekaj strelov. 1. je zadel Sofijo in ubil njo in njenega še ne rojenega otroka. 2. metek je zadel Ferdinanda v vratno arterijo, padel je v nezavest in nato podlegel poškodbam. Njegova zadnje besede so bile: »Soferi, strib nicht, du muss für unsere Kinder leben«, kar v prevodu pomeni Sofija, nikar ne umri, živeti moraš za najine otroke.

Aretacija in zapor

Princip je podobno kot prej Čabrinović želel storiti samomor, s cianidom in pištolo, a mu to ni uspelo. Ker je bil še premlad za smrtno kazen, so ga obsodili na 20 let zapora, kjer je čisto shiran umrl za tuberkulozo. Njegovi tovariši pa so bili obsojeni na smrt. Med preiskavo je v svoj bran dejal, da je atentat maščevanje za zatiranje Srbov. Atentat pa je bil nato povod za 1. svetovno vojno.

Viri:

Internetni viri:

<http://www.24ur.com/novice/svet/streli-ki-so-na-noge-spravili-ves-svet-in-zanetili-svetovno-vojno.html>, 22.3.2015

http://sl.wikipedia.org/wiki/Gavrilo_Princip, 3.4.2015

http://sl.wikipedia.org/wiki/Franc_Ferdinand, 3.4.2015

<http://www.rtvsl.si/kultura/razglednice-preteklosti/ob-obletnici-sarajevskega-atentata-dogodek-ki-je-zasukal-zgodovino/311962>, 1.4.2015

Literatura:

Tasič, David: Zločin v Sarajevu, Habsburžani, Založba Karantanija (2004) str. 7-30